

Bruxelles, den 1.6.2022
COM(2022) 282 final

2022/0179 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om Kroatiens indførelse af euroen den 1. januar 2023

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Den 3. maj 1998 traf Rådet afgørelse om, at Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Østrig og Finland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 1999. Danmark og Det Forenede Kongerige gjorde brug af deres undtagelsesbestemmelse og blev derfor ikke underkastet Rådets vurdering. Grækenland og Sverige blev af Rådet betragtet som medlemsstater med dispensation.

Den 19. juni 2000 traf Rådet afgørelse om, at Grækenland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2001. De lande, der tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004 (Den Tjekkiske Republik, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet), blev medlemsstater med dispensation i henhold til artikel 4 i den respektive tiltrædelsesakt.

Den 11. juli 2006 traf Rådet afgørelse om, at Slovenien opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2007.

Bulgarien og Rumænien, som tiltrådte Den Europæiske Union den 1. januar 2007, blev medlemsstater med dispensation i henhold til artikel 5 i den respektive tiltrædelsesakt.

Den 10. juli 2007 traf Rådet afgørelse om, at Cypern og Malta opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2008.

Den 8. juli 2008 traf Rådet afgørelse om, at Slovakiet opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2009.

Den 13. juli 2010 traf Rådet afgørelse om, at Estland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2011.

Kroatien tiltrådte Den Europæiske Union den 1. juli 2013 og blev en medlemsstat med dispensation i henhold til artikel 5 i tiltrædelsesakten.

Den 9. juli 2013 traf Rådet afgørelse om, at Letland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2014.

Den 23. juli 2014 traf Rådet afgørelse om, at Litauen opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2015.

I artikel 140, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde ("traktaten") er det fastsat, at Kommissionen og Den Europæiske Centralbank mindst en gang hvert andet år eller på anmodning af en medlemsstat med dispensation aflægger beretning til Rådet om de fremskridt, der gøres af medlemsstater med dispensation, for så vidt angår opfyldelsen af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union.

På grundlag af Kommissionens og ECB's beretninger træffer Rådet efter proceduren i traktatens artikel 140, stk. 2, på forslag af Kommissionen afgørelse om ophævelse af dispensationen for de medlemsstater, der opfylder de nødvendige betingelser.

Både Kommissionens og ECB's konvergensberetning blev offentliggjort den 1. juni 2022. Beretningerne omfatter en undersøgelse af, hvorvidt Kroatiens nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med traktatens artikel 130 og 131 samt med statuten for ESCB og ECB.

I beretningerne undersøges det desuden, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens ved, at konvergenskriterierne er opfyldt, under hensyntagen til en række andre forhold, der er nævnt i traktatens artikel 140, stk. 1, sidste afsnit.

Kommissionen konkluderer i sin konvergensberetning, at Kroatien opfylder betingelserne for indførelse af euroen.

På grundlag af sin egen og ECB's beretning har Kommissionen vedtaget vedlagte forslag til Rådets afgørelse om ophævelse af Kroatiens dispensation med virkning fra den 1. januar 2023.

2. RESULTAT AF HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

Medlemsstaterne fører regelmæssigt drøftelser om forskellige emner vedrørende deres finanspolitiske udfordringer i Det Økonomiske og Finansielle Udvalg (EFC) og i Økofinrådet/Eurogruppen. Dette omfatter uformelle drøftelser om emner, der er af særlig relevans for forberedelsen af en eventuel indtræden i euroområdet (herunder valutakurspolitik). Der finder en dialog sted med forskerverdenen og andre interesserede grupper i forbindelse med konferencer/seminarer og på ad hoc-basis.

Den økonomiske udvikling i euroområdet og i medlemsstaterne vurderes ved hjælp af forskellige procedurer for finanspolitisk koordination og tilsyn (navnlig traktatens artikel 121) samt i forbindelse med Kommissionens regelmæssige overvågning og analyse af den landespecifikke og områderelaterede udvikling (herunder prognoser, regelmæssige publikationsserier, input til EFC og Økofinrådet/Eurogruppen). I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og i tråd med tidligere praksis er der ikke foretaget nogen formel konsekvensanalyse.

3. JURIDISKE ASPEKTER AF FORSLAGET

3.1. Retsgrundlag

Retsgrundlaget for forslaget er traktatens artikel 140, stk. 2, som fastlægger proceduren for Rådets afgørelse om indførelse af euroen og om ophævelse af den pågældende medlemsstats dispensation.

Rådet træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, efter høring af Europa-Parlamentet, efter drøftelse i Det Europæiske Råd og efter at have modtaget en henstilling fra et kvalificeret flertal af de af dets medlemmer, der repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta.

3.2. Nærhed og proportionalitet

Forslaget hører under Unionens enekompetence. Nærhedsprincippet finder derfor ikke anvendelse.

Forslaget går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at opfylde dets formål, og er derfor i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

3.3. Valg af retsakt

En afgørelse er det eneste egnede retlige instrument i henhold til traktatens artikel 140, stk. 2.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget har ingen konsekvenser for Unionens budget.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om Kroatiens indførelse af euroen den 1. januar 2023

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 140, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til beretning fra Europa-Kommissionen⁽¹⁾,

under henvisning til beretning fra Den Europæiske Centralbank⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til drøftelser i Det Europæiske Råd,

under henvisning til henstilling fra de medlemmer af Rådet, som repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union ("ØMU") blev indledt den 1. januar 1999. På sit møde i Bruxelles den 3. maj 1998 vedtog Rådet i sin sammensætning af stats- og regeringschefer, at Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Portugal og Finland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 1999⁽³⁾.
- (2) Rådet vedtog ved beslutning 2000/427/EF⁽⁴⁾, at Grækenland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2001. Rådet vedtog ved beslutning 2006/495/EF⁽⁵⁾, at Slovenien opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2007. Rådet vedtog ved beslutning 2007/503/EF⁽⁶⁾ og 2007/504/EF⁽⁷⁾, at Cypern og Malta opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2008. Rådet vedtog ved beslutning 2008/608/EF⁽⁸⁾, at Slovakiet opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen. Rådet vedtog

⁽¹⁾ Beretning af 1. juni 2022 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Beretning af 1. juni 2022 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ Rådets beslutning 98/317/EF af 3. maj 1998 i overensstemmelse med traktatens artikel 109 J, stk. 4 (EFT L 139 af 11.5.1998, s. 30).

⁽⁴⁾ Rådets beslutning 2000/427/EF af 19. juni 2000 i henhold til traktatens artikel 122, stk. 2, vedrørende Grækenlands tilslutning til den fælles valuta den 1. januar 2001 (EFT L 167 af 7.7.2000, s. 19).

⁽⁵⁾ Rådets beslutning 2006/495/EF af 11. juli 2006 i henhold til traktatens artikel 122, stk. 2, vedrørende Sloveniens tilslutning til den fælles valuta den 1. januar 2007 (EUT L 195 af 15.7.2006, s. 25).

⁽⁶⁾ Rådets beslutning 2007/503/EF af 10. juli 2007 i henhold til traktatens artikel 122, stk. 2, om Cyperns indførelse af den fælles valuta den 1. januar 2008 (EUT L 186 af 18.7.2007, s. 29).

⁽⁷⁾ Rådets beslutning 2007/504/EF af 10. juli 2007 i henhold til traktatens artikel 122, stk. 2, om Maltas indførelse af den fælles valuta den 1. januar 2008 (EUT L 186 af 18.7.2007, s. 32).

⁽⁸⁾ Rådets beslutning 2008/608/EF af 8. juli 2008 i henhold til traktatens artikel 122, stk. 2, om Slovakiets indførelse af den fælles valuta den 1. januar 2009 (EUT L 195 af 24.7.2008, s. 24).

ved afgørelse 2010/416/EU⁽⁹⁾, at Estland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen. Rådet vedtog ved afgørelse 2013/387/EU⁽¹⁰⁾, at Letland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen. Rådet vedtog ved afgørelse 2014/509/EU⁽¹¹⁾, at Litauen opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen.

- (3) I overensstemmelse med punkt 1 i protokollen om visse bestemmelser vedrørende Danmark, der er knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og afgørelsen truffet af stats- og regeringscheferne i Edinburgh i december 1992 har Danmark meddelt Rådet, at det ikke vil deltage i tredje fase af ØMU. Danmark har ikke anmodet om, at proceduren i artikel 140, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) indledes.
- (4) I henhold til beslutning 98/317/EF er Sverige en medlemsstat med dispensation som defineret i artikel 139, stk. 1, i TEUF. I overensstemmelse med artikel 4 i tiltrædelsesakten af 2003⁽¹²⁾ er Den Tjekkiske Republik, Ungarn og Polen medlemsstater med dispensation som defineret i artikel 139, stk. 1, i TEUF. I overensstemmelse med artikel 5 i tiltrædelsesakten af 2005⁽¹³⁾ er Bulgarien og Rumænien medlemsstater med dispensation som defineret i artikel 139, stk. 1, i TEUF. I overensstemmelse med artikel 5 i tiltrædelsesakten af 2012⁽¹⁴⁾ er Kroatien en medlemsstat med dispensation som defineret i artikel 139, stk. 1, i TEUF.
- (5) Den Europæiske Centralbank ("ECB") blev oprettet den 1. juli 1998. Det Europæiske Monetære System er blevet erstattet af en valutakursmekanisme, som blev indført ved Det Europæiske Råds resolution af 16. juni 1997 om oprettelse af en valutakursmekanisme i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union⁽¹⁵⁾. Procedurene for en valutakursmekanisme i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union (ERM II) blev fastlagt i aftalen af 16. marts 2006 mellem Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker i medlemsstaterne uden for euroområdet om fastlæggelse af de operationelle procedurer for en valutakursmekanisme i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union⁽¹⁶⁾.
- (6) I artikel 140, stk. 2, i TEUF er procedurene for ophævelse af de pågældende medlemsstaters dispensation fastlagt. Mindst en gang hvert andet år eller på anmodning fra en medlemsstat med dispensation aflægger Kommissionen og ECB beretning til Rådet efter fremgangsmåden i artikel 140, stk. 1, i TEUF.
- (7) Medlemsstaternes nationale lovgivninger, herunder de nationale centralbankers statutter, skal om nødvendigt tilpasses for at gøre dem forenelige med artikel 130 og 131 i TEUF samt med statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank ("statuten for ESCB og ECB"). Kommissionens og ECB's beretninger indeholder en detaljeret vurdering af foreneligheden af Kroatiens lovgivning med traktatens artikel 130 og 131 samt med statuten for ESCB og ECB.

⁽⁹⁾ Rådets afgørelse 2010/416/EU af 13. juli 2010 i henhold til traktatens artikel 140, stk. 2, om Estlands indførelse af euroen den 1. januar 2011 (EUT L 196 af 28.7.2010, s. 24).

⁽¹⁰⁾ Rådets afgørelse 2013/387/EU af 9. juli 2013 om Letlands indførelse af euroen den 1. januar 2014 (EUT L 195 af 18.7.2013, s. 24).

⁽¹¹⁾ Rådets afgørelse 2014/509/EU af 23. juli 2014 om Litauens indførelse af euroen den 1. januar 2015 (EUT L 228 af 31.7.2014, s. 29).

⁽¹²⁾ EUT L 236 af 23.9.2003, s. 33.

⁽¹³⁾ EUT L 157 af 21.6.2005, s. 203.

⁽¹⁴⁾ EUT L 112 af 24.4.2012, s. 21.

⁽¹⁵⁾ EFT C 236 af 2.8.1997, s. 5.

⁽¹⁶⁾ EUT C 73 af 25.3.2006, s. 21.

- (8) I henhold til artikel 1 i protokol nr. 13 om konvergenskriterierne, jf. artikel 140 i TEUF, betyder kriteriet vedrørende prisstabilitet som nævnt i artikel 140, stk. 1, første led, i TEUF, at en medlemsstat har en holdbar prisudvikling og en gennemsnitlig inflationstakt, som betragtet i en periode på et år før undersøgelsen ikke overstiger inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 1,5 procentpoint. Med henblik på kriteriet vedrørende prisstabilitet måles inflationen ved det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) som defineret i Europa-Parlamentets Rådets forordning (EU) 2016/792⁽¹⁷⁾. For at vurdere prisstabilitetskriteriet måles en medlemsstats inflation ved den procentvise ændring i det aritmetiske gennemsnit af de sidste 12 månedlige indekser i forhold til det aritmetiske gennemsnit af de 12 månedlige indekser i den foregående periode. I Kommissionens og ECB's beretninger er der taget udgangspunkt i en referenceværdi beregnet som et simpelt aritmetisk gennemsnit af inflationstakterne i de tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, plus 1,5 procentpoint. I den etårige periode, der udløb i april 2022, blev referenceværdien for inflation beregnet til 4,9 %, hvor Frankrig, Finland og Grækenland med en inflationstakt på henholdsvis 3,2 %, 3,3 % og 3,6 % var de tre medlemsstater, der havde nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet. Det er berettiget, at de lande, hvis inflationstakt ikke kan betragtes som et relevant benchmark for andre medlemsstater, udelukkes fra dem, der har nået de bedste resultater. Tidligere blev sådanne yderligt placerede lande udpeget i konvergensberetningerne fra 2004, 2010, 2013, 2014 og 2016. På nuværende tidspunkt er det berettiget at udelukke Malta og Portugal fra de lande, der har nået de bedste resultater⁽¹⁸⁾. Ved beregningen af referenceværdien erstattes de af Finland og Grækenland, som er de medlemsstater, der har den næstlaveste gennemsnitlige inflationstakt.
- (9) I henhold til artikel 2 i protokol nr. 13 kræver kriteriet om den offentlige budgetstilling som nævnt i artikel 140, stk. 1, andet led, i TEUF, at medlemsstaten på tidspunktet for undersøgelsen ikke er genstand for en rådsafgørelse i henhold til artikel 126, stk. 6, i TEUF om, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.
- (10) I henhold til artikel 3 i protokol nr. 13 kræver kriteriet om deltagelse i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme som nævnt i artikel 140, stk. 1, tredje led, i TEUF, at en medlemsstat har overholdt de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme (ERM) uden alvorlige spændinger i mindst to år forud for undersøgelsen. Medlemsstaten må navnlig ikke have devalueret sin valutas bilaterale centalkurs i forhold til euroen på eget initiativ i denne periode. Siden 1. januar 1999 har ERM II udgjort rammerne for vurderingen af opfyldelsen af valutakurskriteriet. I Kommissionens og ECB's beretninger er der ved vurderingen af opfyldelsen af dette kriterium undersøgt en toårig periode, der sluttede den 18. maj 2022.
- (11) I henhold til artikel 4 i protokol nr. 13 kræver kriteriet vedrørende konvergens i rentesatserne som nævnt i artikel 140, stk. 1, fjerde led, i TEUF, at en medlemsstat over en periode på et år før undersøgelsen har haft en gennemsnitlig langfristet nominel rentesats, som ikke overstiger den tilsvarende rentesats i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere

⁽¹⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/792 af 11. maj 2016 om harmoniserede forbrugerprisindeks og det harmoniserede boligprisindeks og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 (EUT L 135 af 24.5.2016, s. 11).

⁽¹⁸⁾ I april 2022 var den gennemsnitlige 12-måneders inflationstakt i Malta og Portugal henholdsvis 2,1 % og 2,6 % og i euroområdet 4,4 %.

end 2 procentpoint. Det kriterium, der blev anvendt til at vurdere konvergensen i rentesatserne, var sammenlignelige rentesatser på tiårige toneangivende statsobligationer. For at vurdere opfyldelsen af rentekriteriet er der i Kommissionens og ECB's beretninger taget udgangspunkt i en referenceværdi beregnet som et simpelt aritmetisk gennemsnit af den langfristede nominelle rentesats i de tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, plus 2 procentpoint. Referenceværdien er baseret på de langfristede rentesatser i Frankrig (0,3 %), Finland (0,2 %) og Grækenland (1,4 %), og resultatet er en referenceværdi på 2,6 % i den etårige periode, der sluttede i april 2022.

- (12) I henhold til artikel 5 i protokol nr. 13 tilvejebringer Kommissionen de statistiske data, der bruges til vurderingen af, om konvergenskriterierne er opfyldt. Kommissionen har tilvejebragt disse data. Kommissionen har tilvejebragt budgetdata efter indberetning fra medlemsstaterne pr. 1. april 2022 i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 479/2009⁽¹⁹⁾.
- (13) På grundlag af beretningerne fra Kommissionen og ECB om de fremskridt, Kroatien har gjort med opfyldelsen af sine forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union, konkluderes følgende:
- (a) Kroatiens lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med traktatens artikel 130 og 131 samt med statuten for ESCB og ECB
 - (b) Kroatien opfylder de konvergenskriterier, der er nævnt i de fire led i traktatens artikel 140, stk. 1, i TEUF, idet:
 - den gennemsnitlige inflationstakt i Kroatien i det år, der udløb i april 2022, var 4,7 %, hvilket er under referenceværdien, og det er sandsynligt, at den vil holde sig under referenceværdien i de kommende måneder
 - Kroatien er ikke omfattet af en rådsafgørelse om et uforholdsmæssigt stort underskud
 - Kroatien har været medlem af ERM II siden den 10. juli 2020. I de to år, der gik forud for vurderingen, har kunaens (HRK) valutakurs ikke været udsat for alvorlige spændinger, og Kroatien har ikke på eget initiativ devalueret kunaens bilaterale centalkurs over for euroen
 - i det år, der sluttede i april 2022, var Kroatiens langfristede rentesats i gennemsnit 0,8 %, hvilket er et godt stykke lavere end referenceværdien
 - (c) på baggrund af vurderingen af den lovgivningsmæssige forenelighed og opfyldelsen af konvergenskriterierne samt de øvrige forhold opfylder Kroatien de nødvendige betingelser for indførelse af euroen —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Kroatien opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af euroen. Dispensationen til fordel for Kroatien, jf. artikel 5 i tiltrædelsesakten af 2012, ophæves med virkning fra den 1. januar 2023.

⁽¹⁹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 479/2009 af 25. maj 2009 om gennemførelse af den protokol om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (EUT L 145 af 10.6.2009, s. 1).

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*